

Rogaland Legeforening
Postboks 3049 Hillevåg
4095 STAVANGER

Vidar Haugen
Eystein O. Hjelme
Per-Henning Lie
Erik Olsen
Paul G.M.Thomassen
Cecilie Tronstad

Oslo, 13. oktober 2010

Notat angående regnskap og revisjon av Legeforeningens avdelinger

Innledning

Iht. Legeforeningens lover er alle lokalforeninger, yrkesforeninger og fagmedisinske foreninger underlagt full regnskaps- og revisjonsplikt fra og med regnskapsåret 2008. Vi har gjennomført revisjon av mange fagmedisinske foreninger i fjor og i år, og kvaliteten har vært varierende. Vi ønsker derfor å klargjøre enkelte forhold, med tanke på gjeldende lover og regler.

Dokumentasjon

I henhold til forskrift til bokføringsloven § 5-5 skal alle kjøp dokumenteres med salgsdokumentasjonen selger har utstedt. Det vil si at det alltid skal foreligge en inngående faktura som grunnlag. For eksempel vil kontoutskrift fra banken ikke anses som tilstrekkelig dokumentasjon for kjøp.

Reiseutgifter

I henhold til forskrift til bokføringsloven § 5-9 skal det fremgå av dokumentasjonen av reiseutgifter hvem reisen omfatter, formålet med reisen og hvilket arrangement den reisende har deltatt på.

Beverting

I henhold til forskrift til bokføringsloven § 5-10 skal det fremgå av dokumentasjonen formål og deltakere.

Attestasjonsrutiner

Vi har observert at foreningene har ulik praksis for attestasjon av inngående fakturaer. Attestasjon av inngående fakturaer skal sikre at bare kostnader som vedrører foreningen blir belastet foreningen.

Vi anbefaler at foreningen etablerer en rutine der kostnader kontrolleres og attesteres av foreningens leder. Det anbefales at bilaget attesteres med signatur, slik at det i ettertid er tydelig at kontroll er utført og hvem som har utført den. Kostnader foreningens leder har til reiser eller lignende bør attesteres av annen, for eksempel kasserer.

Godtgjørelse til styre, utvalg, råd eller lignende

Det er ikke avgjørende for oppgaveplikten hvordan styremedlemmer, utvalgsmedlemmer eller andre blir godtgjort for sin innsats. All godtgjørelse skal medtas uavhengig av hvordan denne er utbetalt. I de tilfeller man beslutter å refundere kostnader etter en utgiftsoppsoppstilling, er det en forutsetning for at dette ikke skal behandles som oppgavepliktig lønn, at kostnadene er relevante for foreningens virksomhet, og ikke bærer preg av dekning av private utgifter, samt at foreningen har eiendomsretten til for eksempel innkjøpt PC m.m.

Praksiskompensasjon

I enkelte tilfeller blir praksiskompensasjon utbetalt til selvstendig næringsdrivende. Det forutsettes da at den selvstendige næringsdrivende i samsvar med bokføringslovens § 5 må utstede en faktura. De formelle kravene som stilles til innhold i salgsdokumentasjon må være oppfylt. Det at foreningen har mottatt en faktura som grunnlag for utbetalingen fritar ikke foreningen for sin oppgaveplikt (lønns- og trekkoppgave), utbetalt beløp skal innberettes i kode 401 utbetalt til selvstendig næringsdrivende.

Vi vil samtidig presisere at de tjenester som den næringsdrivende i dette tilfelle leverer ikke er å anse for en legetjeneste som er unntatt merverdiavgift. Den næringsdrivende vil dersom den avgiftspliktige omsetningen overstiger kr. 50 000 over en 12 måneders periode ha plikt til å registrere seg for merverdiavgift, og oppkreve merverdiavgift på sine fakturaer når grensen på kr. 50 000 er overskredet.

Stipendier

Utdelinger av ulike typer stipendier vil i noen tilfeller være fritatt for oppgaveplikt, men som hovedregel vil slike tildelinger utløse en oppgaveplikt. For orden skyld vil vi presisere at oppgaveplikt ikke må forveksles med skatteplikt. I noen tilfeller vil det være mulig at et stipend, utbetalt til samme person, må splittes i en skattepliktig del og en ikke skattepliktig del etter en konkret vurdering.

Som hovedregel er det kun et eventuelt overskudd som vil være skattepliktig, og foreningen må derfor påse at man har innhentet tilstrekkelig dokumentasjon fra mottakeren, slik at eventuelt overskuddet kan beregnes, og oppgaveplikten kan overholdes. Det er det totale utbetalte beløp som skal innberettes, men fordelt på ulike koder slik at det fremgår hvor stor del som er skattepliktig (overskudd) og hvor stor del som er dokumentert med faktiske utgifter.

I de tilfeller foreningen utbetaler et stipend til et universitet, stiftelse eller andre upersonlige mottakere vil det ikke være noen oppgaveplikt for noen del av beløpet.

Prispenger

Noen foreninger tildeler ulike former for ”prispenger”, det kan for eksempel være pris for beste foredrag, artikkel m.m. Slike utbetalinger utløser spørsmål knyttet til mottakeres skatteplikt, og foreningens opplysningsplikt om slike utbetalinger (oppgaveplikten).

Etter sktl. § 5-1 (1) må en fordel være ”vunnet ved” arbeid for at den skal inntektsbeskattes. Formuleringen viser til et krav om sammenheng mellom fordelten og det utførte arbeidet. Hvilke krav som stilles til tilknytningen mellom fordelten og arbeidet, har vært opp i

rettspraksis ved flere anledninger. Etter vår oppfatning skal det svært lite til før skatteplikten inntreffer. I tilfelle foreningen er i tvil om en tiltenkt utdeling vil utløse skatteplikt for mottakeren vil vi gjøre foreningene oppmerksomme på at det er mulig å tilskrive Skatteetaten og anmode om en bindende ”forhåndsuttalelse”. Alle fakta må være godt beskrevet, videre er det en forutsetning at tildelingen/utbetalingen ikke allerede har skjedd.

Arbeidsgiveravgift

Vi vil gjøre foreningen oppmerksom på at foreningen har plikt til å betale arbeidsgiveravgift av all lønn eller annen godtgjørelse for arbeid eller oppdrag, herunder også lønnsutbetalinger under 4 000 kroner pr lønsmottaker i inntektsåret.

Merverdiavgift - registreringsplikt

Foreninger som enten selger annonser i sitt eget tidsskrift, eller leier ut plass for utstillere i forbindelse med avvikling av kurs eller konferanser vil i noen tilfeller bli ansett som avgiftspliktig omsetning.

I henhold til Mval.§ 2-1 første ledd fremgår følgende:

”Næringsdrivende og offentlig virksomhet skal registreres i Merverdiavgiftsregisteret når omsetning og uttak som er omfattet av loven til sammen har oversteget 50 000 kroner i en periode på tolv måneder. For veldedige og allmennyttige institusjoner og organisasjoner er beløpsgrensen 140 000 kroner”

Veldedige og allmennyttige institusjoner og organisasjoner tilsvarer stort sett de som i daglig tale blir kalt ”frivillige”. Det gjelder blant annet for idrettslag, korps, humanitære og religiøse organisasjoner. Den forhøyde registreringspliktgrensen gjelder imidlertid ikke for nærings-, yrkes- og arbeidslivsorganisasjoner.

Den forhøyde registreringspliktgrensen kommer således ikke til anvendelse for yrkesforeninger organisert under Dnlf.

Merverdiavgift - konferanser

Merverdiavgift skal beregnes ved all omsetning av varer og tjenester, med mindre det er gitt et spesielt unntak eller fritak direkte i loven. Det er bl. a innført avgiftsunntak for omsetning av undervisningstjenester, som kjennetegnes ved at formålet er å formidle kunnskap.

Unntaket for undervisningstjenester må avgrenses mot informasjonsutveksling. Vederlaget for deltagelse på konferanser, som for eksempel har fora for informasjons- og erfaringsutveksling, og hvor deltagerne kan ta del i debatter og analyser, overvære fremleggelse av forskningsresultater eller lignende vil ikke være å anse for en unntatt undervisningstjeneste, slik at deltageravgifter i disse tilfeller vil være avgiftspliktige.

Bruk av ekstern kursarrangør

Enkelte foreninger bruker ekstern kursarrangør ved gjennomføring av kurs. Det som er viktig å huske ved bruk av ekstern kursarrangør er at det må inngås en avtale med arrangøren. Avtalen må definere hvilke oppgaver som kursarrangøren skal utføre og hvilke oppgaver som skal utføres i egen regi. Ny avtale må inngås ved hvert kursarrangement.

KJELSTRUP & WIGGEN

Det bør fremgå av avtalen at kursarrangøren skal følge gjeldende bokførings-, skatte-, og avgiftsregler knyttet til bokføring, dokumentasjon og oppbevaring, innberetning av lønn og honorarer, beregning av forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift og beregning av merverdiavgift knyttet til avgiftspliktige ytelser. Påtar kursarrangøren seg alle disse pliktene, vil det mest naturlige være at det er kursarrangørens revisor som skal revidere kursregnskapet.

I tilfelle kursarrangøren kun påtar seg deler av den pliktige offentlige rapporteringen er det viktig at dette klart fremgår av avtalen, samt hvilke rapporteringsfrister m.v. som gjelder slik at foreningen selv får rapportert for eksempel avgiftspliktig omsetning i eget navn og i riktig termin. Det er da ikke tiltrekkelig at kursarrangøren kun setter opp et kursregnskap, all dokumentasjon og bilag må returneres til foreningen og blir revidert av foreningens valgte revisor.

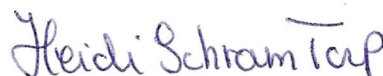
Uavhengig av ansvarsfordelingen mellom kursarrangør og forening skal kursregnskapet innarbeides i foreningens aktivitetsregnskap og det er viktig at dette innarbeides i regnskapet etter bruttometoden.

Hvis det skulle være noen spørsmål knyttet til notatet, er det bare å ta kontakt.

Med vennlig hilsen
Kjelstrup & Wiggen AS



Paul Thomassen
statsautorisert revisor



Heidi Schram Torp
registrert revisor